

การประชุมเชิงวิชาการทางบริหารธุรกิจระดับชาติ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ครั้งที่ 2
2 – 3 สิงหาคม 2556 ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส เชียงใหม่
www.ba.mju.ac.th

1.1 ผลงานที่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือคัดลอกผู้อื่น ทางผู้จัดประชุมจะไม่รับผิดชอบ ผู้นำเสนอผลงานจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

1.2 ผลงานที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาในระดับดีมากจะได้รับการตีพิมพ์ใน วารสารบริหารธุรกิจแม่ใจ ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2. นำเสนอโดยการบรรยาย (Oral Presentation)

2.1 ให้นำเสนอโดย MS Power Point

2.2 เวลาที่ใช้ในการนำเสนอไม่เกิน 15 นาที

12. ส่งใบสมัครเข้าร่วมประชุม และส่งผลงานวิจัยได้ที่

กองบรรณาธิการ วารสารบริหารธุรกิจแม่ใจ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

63 หมู่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

โทรศัพท์ 0-5387-3280

โทรสาร 0-5349-8151

E-mail: ba.review@mju.ac.th

ข้อมูลเพิ่มเติม www.ba.mju.ac.th

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 นักศึกษา นักวิจัย และบุคลากรทั่วไปได้รับความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย และเกิดแนวคิดในการทำงานวิจัย

13.2 นักศึกษา นักวิจัย และบุคลากรทั่วไปมีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัย และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม

13.3 เกิดกลุ่มเครือข่ายวิจัยของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น

14. วิทยากร

คุณदनัย จันทร์เจ้าฉาย

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดีซี คอนซัลแทนส์ แอนด์ มาร์เก็ตติ้ง คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด

15. ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน

1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชาภพ พันธุ์แพ	มหาวิทยาลัยพายัพ
2	อาจารย์ ดร.เทียน เสรภามัญ	มหาวิทยาลัยพายัพ
3	อาจารย์ ดร.ธีรลักษณ์ สัจจะวาที	มหาวิทยาลัยพายัพ
4	อาจารย์ ดร.กาญจนา สุระ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

5	อาจารย์ ดร.วันนิวัติ ปันสุวงศ์	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
6	อาจารย์ ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาค พายัพ เชียงใหม่
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษณิศา เตชะเถกิง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
8	อาจารย์ ดร.กัญญ์พัสวี กล่อมธงเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
9	อาจารย์ ดร.ทัตพงศ์ อวีโรธนานนท์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
10	อาจารย์ ดร.มาณวิน สงเคราะห์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
11	อาจารย์ ดร.ภัทริกา มณีพันธ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
12	อาจารย์ ดร.อายุส หยูเย็น	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
13	อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ไบไม้	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
14	อาจารย์ ดร.อรุณี ยศบุตร	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
15	อาจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
16	อาจารย์ ดร.อนุชา กันทรดุษฎี	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
17	อาจารย์ ศฐา วรณกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การนำแนวทางในพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์
อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

The taking of the Royal Thought Approach applied to the Kasornkasivit School
operations, Ampur Meuang, Sakaeo

ณัฐรา เวทสรณสุธี¹ พัทธ์ศ ศิริวงศ์²

¹นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาถึงการนำแนวทางในพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ 2. ปัญหา และอุปสรรคในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบปรากฏการณ์วิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนกาสรกสิวิทย์มีการนำแนวพระราชดำริที่ได้รับมาประยุกต์ใช้กับโครงการได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพื้นบ้าน และในด้านการเกษตรแบบพอเพียงให้แก่ประชาชนทั่วไปที่สนใจ ซึ่งเป็นความรู้ที่มีประโยชน์เหมาะแก่การนำไปปฏิบัติจริง โดยจะเห็นได้จากกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ เช่น หลักสูตรการฝึกอบรมควายและเกษตรกรผู้เป็นเจ้าของ การจัดแสดงนิทรรศการ แปลงนาทดลอง การทำโอ่งชีวภาพและการใช้ประโยชน์จากโอ่งแก๊สชีวภาพ การปลูกข้าวอินทรีย์ โครงการบ้านดิน เรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และเทคโนโลยีชาวบ้านสมัยใหม่ เป็นต้น ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มทักษะ และสามารถสร้างอาชีพเสริมได้

คำสำคัญ: โรงเรียนกาสรกสิวิทย์, แนวทางในพระราชดำริ

Abstract

The objectives of this research were to study how to take this approach of the teaching and learning of The Kasornkasivit School and problems occurred in The initiative was applied in The water buffalo agricultural school. This study was a Qualitative research and studied by the phenomenology methodology. The data collecting used the in-depth interview and Observation without participation.

From results showed that The Kasornkasivit School can applied in this project to be proper by pass on knowledge in agricultural self-sufficient to public interests and can be used in real life. From activities that arranged in school such as

agricultural and buffalo training for learner, exhibition, field experiment and the home soil project. That can be utilized to improve their skills and to builds a career.

Keywords: Kasornkasavit School, The Royal Thought Approach

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว วิถีชีวิตของคนไทยมีความแตกต่างไปจากสังคมในสมัยก่อน ซึ่งจะเห็นได้จากวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบันที่ผู้คนมีการอพยพเข้ามาทำงานในเขตเมืองเพิ่มมากขึ้นจนทำให้วิถีชีวิตของสังคมในชนบทลดน้อยลง กระแสของความเป็นโลกาภิวัตน์เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากยิ่งขึ้น ประเทศมีการพัฒนาไปในด้านต่างๆอย่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี วัฒนธรรม และสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างไม่หยุดนิ่ง มีการรับเอาเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาใช้ในประเทศกันอย่างแพร่หลาย (ทวีศักดิ์ เสสสะเวช, 2530)

เทคโนโลยีทั้งหลายนั้นล้วนมีคุณประโยชน์ที่สำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยพัฒนาประเทศชาติและบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสามารถก้าวทันประเทศต่างๆได้ทั่วโลก แต่ในขณะเดียวกันนั้นการรับเอาเทคโนโลยีต่างๆเข้ามาใช้นั้น ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นต้นทุนเพิ่มขึ้นในชีวิตประจำวันอีกมากมาย ดังจะเห็นได้จากการทำนาของคนไทยในปัจจุบัน ที่มีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อช่วยให้มีความสะดวกสบายประหยัดเวลา และช่วยให้ต้นทุนในการทำนาเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งการทำนาโดยใช้เครื่องจักรนั้นทำให้ชาวนานั้นมีต้นทุนเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นค่าเครื่องจักร ค่าซ่อมแซม ค่าบำรุงรักษา และค่าน้ำมัน นอกจากนี้ชาวนายังขาดการพัฒนาความรู้ และขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ จึงทำให้การประกอบอาชีพทำนานั้นมีต้นทุนที่สูงแต่จำนวนผลผลิตกลับตรงข้ามกับกับรายจ่ายที่สูญเสียไป อาชีพชาวนาจึงกลายเป็นอาชีพที่ขาดความภาคภูมิใจถึงการเป็นกระดูกสันหลังของชาติเพราะมีแต่หนี้สิน (สุเทพ หอยสังข์ทอง และคณะ, 2548)

ในอดีตการทำนาของชาวนาไทยนั้นจะใช้ควายสำหรับไถนา ส่วนการหว่านข้าว ตากกล้า เกี่ยวข้าว และนวดข้าวก็จะใช้ชาวบ้านในเขตใกล้เคียงมาช่วยกันลงแขกทำนา ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป และเมื่อถึงเวลาทำนาของตน ชาวบ้านก็จะมาช่วยกันทำ และเมื่อนาเสร็จก็จะไปช่วยบ้านอื่นๆต่อไป ซึ่งจะเป็นอย่างนี้จนเสร็จครบทุกบ้าน โดยไม่ต้องจ่ายเงินเป็นค่าแรง การทำนาส่วนใหญ่จะเป็นการทำนาตามฤดูกาลพึ่งพาฝนตามธรรมชาติ แต่ในปัจจุบันการทำนาได้เปลี่ยนแปลงไปและหันไปเน้นใช้เครื่องจักรจนควายกลายเป็นสัตว์ที่ถูกลืม

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานวโรกาสให้ นายสมจิตต์ และนางมณี อิ่มเอม น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินตำบลศาลาลำดวน อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 110-3-81 ไร่ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนกาสรกสิวิทย์เพื่อให้เป็นสถานที่ฝึกกระบือให้สามารถไถนาและทำงานด้านเกษตรกรรมและเป็นแหล่งสอนผู้ที่

ต้องการใช้กระป๋องทำการเกษตร ให้สามารถทำงานร่วมกับกระป๋องได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ได้เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพื้นที่บ้านที่เรียนง่าย และการใช้ชีวิตแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้วย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการนำแนวทางในพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว และนอกจากนี้ มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้างในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงการนำแนวทางในพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์
2. ปัญหา และอุปสรรคในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้

อุปกรณ์และวิธีการ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบปรากฏการณ์วิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 19 คน

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสารที่เกี่ยวข้องจากการสัมภาษณ์ การสังเกต ข้อมูลที่ได้จะถูกนำมาวิเคราะห์ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์การศึกษาโดยเขียนบรรยายตามข้อมูลที่ได้และตรวจสอบความถูกต้อง และสรุปผลและเรียบเรียงผลการศึกษาข้อมูลตามประเด็น

ในการศึกษาดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่มีเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย ดังนี้

1. ตัวผู้วิจัย เป็นผู้ใช้พิจารณาญาณในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ให้ข้อมูล
3. สมุดจดบันทึกภาคสนาม ใช้บันทึกข้อมูล และสถานการณ์ต่างๆ ที่ได้ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ปากกาและดินสอ ใช้สำหรับจดบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล
5. เครื่องบันทึกเสียง ใช้สำหรับบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะต้องขออนุญาตในการอัดเทปก่อน ถ้าได้รับอนุญาตจึงสามารถทำการสัมภาษณ์โดยใช้เทปกังเสียงได้
6. แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การนำแนวทางในพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว” โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบปรากฏการณ์วิทยา และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1. การนำแนวทางในพระราชดำริไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนกาสรกสิวิทย์

2. ปัญหา และอุปสรรคในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ไปสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้ ผู้รับผิดชอบโครงการ ประชาชนชาวบ้าน และผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งในแต่ละประเด็นจะมีรายละเอียดและการเชื่อมโยงดังต่อไปนี้

1. การนำแนวทางในพระราชดำริไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนกาสรกสิวิทย์

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบและระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สำนักพระราชเลขานุการ พระบรมมหาราชวัง. ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามหนังสือที่ รล.0003/18888 กรุงเทพมหานคร. ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542)

จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนกาสรกสิวิทย์มีการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถบูรณาการความรู้จากประสบการณ์ของประชาชนชาวบ้านเข้ากับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นได้อย่างลงตัว ทำให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในของตัวประชาชนชาวบ้านแก่ผู้เข้าร่วมโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดตั้งโรงเรียนกาสรกสิวิทย์มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสถานที่ให้ความรู้ด้านการดูแลกระบือให้เพื่อสามารถใช้งานด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแหล่งการเรียนรู้ด้านการเกษตรแบบพอเพียง ดังบทสัมภาษณ์ที่ว่า

“เป้าหมายหลักๆของโรงเรียน ตั้งขึ้นมาเพื่อฝึกกระบือให้ใช้งานด้านการเกษตรได้อย่างแท้จริง เพราะว่าที่ผ่านมามีปัญหาในเรื่องของเกษตรกรมีกระบือแต่ไม่ได้นำกระบือมาใช้ในการเกษตรแต่เอาไปเลี้ยงไว้ในลักษณะของกระบือขุนเลี้ยง เมื่อพอโตก็ขายเข้าโรงเชือด” (นิพนธ์ โหมตศิริ, 2556)

ซึ่งภายในโรงเรียนได้มีการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรแบบพอเพียงขึ้นในรูปแบบต่างๆ ทั้งการอบรม การแสดงนิทรรศการ และการปฏิบัติจริง โดยแต่ละกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมที่มีการนำเอาหลักสำคัญทั้ง 3 ด้านของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ผสมผสานในแต่ละกิจกรรมทั้งการให้ความรู้ในเรื่องของการยังชีพแบบพอเพียง และการเรียนรู้การเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาต่างๆ

ด้านความพอประมาณ

หมายถึง ความพอดี ไม่น้อยเกินไปไม่มากเกินไป เหมาะสมกับสถานะของตนเอง สภาวะและปัจจัยแวดล้อมทั้งการดำรงชีวิตการทำเกษตร และทำธุรกิจการเกษตรหรือนอกภาคเกษตร และอื่นๆ

ด้านความมีเหตุผล

หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

1. หลักสูตรการฝึกอบรมควายและเกษตรกรผู้เป็นเจ้าของ

เป็นหลักสูตรการฝึกกระบือของโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ โดยจะฝึกการดูแลและควบคุมกระบือให้เชื่องและสามารถไถนาได้อย่างชำนาญ ฝึกเกษตรกรให้คุ้นเคยกับการใช้ชีวิตร่วมกับกระบือ และสามารถใช้อุปกรณ์ไถนาได้อย่างถูกต้อง โดยการให้ความรู้ในการจัดการเรื่องหญ้าและอาหารเสริม นอกจากนี้จะเสริมความรู้ด้านการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ผสมผสาน การใช้ชีวิตแบบพอเพียง ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์จะมีปราชญ์ท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การทำ การเกษตรให้แก่เกษตรกร เยาวชน และประชาชนที่สนใจการใช้กระบือทำการเกษตร โดยหลักสูตรจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 15 วัน มีจำนวน 6 ท่านดังนี้

1) ผู้ใหญ่นิด	สมบูรณ์
2) นายนรสาร	เทพบุปผา
3) นายศรีทะนงชัย	ศรีนครชัย
4) นายชาญศิลป์	หนูช่างเผือก
5) นายแดง	มาราศรี
6) นายธวัช	เหลาคำ

2. นิทรรศการ

เป็นนิทรรศการแสดงเครื่องมือการทำงาน มีโรงเรียนแสดงเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงานที่ใช้มาตั้งแต่ดั้งเดิม ซึ่งทำขึ้นตามภูมิปัญญาชาวบ้าน อุปกรณ์ทุกชิ้นที่แสดงจะนำไปใช้ในการทำ การเกษตรในพื้นที่โรงเรียน หลังจากนำไปใช้แล้ว จะทำความสะอาดเก็บเข้าที่เดิม เพื่อจัดแสดงต่อไป นับเป็นนิทรรศการที่มีชีวิต คือ จะมีการเคลื่อนไหวและนำไปใช้จริง โดยสลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนไปตลอดเวลา

3. แปลงนาทดลองและการปลูกข้าวอินทรีย์

ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์จะมีแปลงนาจำนวน 8 แปลง ใช้สำหรับทดลองปลูกข้าวโดยปลูกข้าวในระยะเวลาห่างกัน 1 เดือนเพื่อให้ได้เห็นข้าวในระยะต่างๆ โดยเป็นแปลงนาดำ 4 แปลง และนาหว่าน 4 แปลง จะปลูกข้าวสลับกับพืชหลังนา และพืชบำรุงดิน เพื่อให้ดินในแปลงนามีความอุดมสมบูรณ์ เป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยเคมี

4. การทำโอ่งชีวภาพและการใช้ประโยชน์จากโอ่งแก๊สชีวภาพ

เป็นระบบการผลิตก๊าซชีวภาพ จากการหมักมูลสัตว์อย่างง่าย ได้ผลผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ ซึ่งประกอบด้วยก๊าซมีเทน ร้อยละ 50-75 เป็นก๊าซที่ติดไฟได้ สามารถสำหรับใช้หุงต้มภายในครัวเรือนได้ นอกจากนี้ยังได้ผลผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ ที่สามารถนำมาใช้ปรับปรุงดินในพื้นที่ทำการเกษตรได้อีกด้วย

5. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่

มีการแบ่งพื้นที่ต่างๆ ออกเป็นสัดส่วนตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีการขุดสระน้ำไว้ในพื้นที่ประมาณ 12 ไร่ที่บริเวณด้านหน้าของโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ นอกจากนี้ยังมีการปลูกพืช ผัก ผลไม้ที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่น กระเพรา มะรุม แค ขี้เหล็ก ชะอม ยอ มะดัน มะม่วง มะยม ชมพู ขนุน มะยงชิด มะปราง หว่า กัลยไช้ กัลยน้ำว่า กัลยหอม อ้อย มะกอก กระวาน อบเชย ข่า ตะไคร้ ใผ่ เป็นต้น

6. โครงการบ้านดิน

ใช้สำหรับเป็นที่พักของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวิทยากร และเป็นต้นแบบของที่อยู่อาศัยจริง โดยใช้เป็นที่อยู่อาศัยต้นแบบของโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ ซึ่งเป็นแบบที่ผู้เข้ารับการฝึกสามารถกลับไปปลูกสร้างเองได้โดยใช้วัสดุจากดินเหนียวและหญ้าฟาง

2. ปัญหา และอุปสรรคในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้

ปัญหาและอุปสรรคในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว มีดังต่อไปนี้

1. ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่ถ่ายทอดออกมาสู่ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการนั้นขาดการปฏิบัติตามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การเรียนรู้ในภาคปฏิบัติเพียงอย่างเดียวขาดเอกสารชี้แจงประกอบ เมื่อนำกลับไปปฏิบัติจริงด้วยตนเองที่บ้านทำให้เกิดความผิดพลาด ข้ามขั้นตอน และไม่เกิดเป็นผลลัพธ์ตามที่ต้องการ ทำให้ชาวบ้านขาดความเชื่อถือ

3. ทางโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ทำให้ประชาชนที่สนใจขาดการรับรู้ข่าวสาร และไม่สามารถเข้าถึงกิจกรรมที่ทางโรงเรียนกาสรกสิวิทย์จัดขึ้นได้

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เริ่มด้วยการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ และการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ โดยศึกษาจากเอกสาร บทความ

และงานวิจัย โดยได้สร้างเครื่องมือในการสัมภาษณ์คือแนวคำถาม จากนั้นจึงได้สำรวจถึงสถานที่จริง ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จากการสำรวจพบว่า มีโรงเรียนกาสรกสิวิทย์เป็นโรงเรียนเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยที่เปิดสอนให้ความรู้ในด้านการฝึกกระบือและเกษตรกรรมผู้เลี้ยง เพื่อการใช้งานด้านการเกษตร และเป็นแหล่งให้ความรู้ด้านการเกษตรแบบพอเพียง การเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากผู้รับผิดชอบโครงการ ปราชญ์ชาวบ้าน และผู้เข้าร่วมโครงการ ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนกาสรกสิวิทย์มีการนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถบูรณาการความรู้จากประสบการณ์ของปราชญ์ชาวบ้านเข้ากับกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นได้อย่างลงตัว ทำให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในของตัวปราชญ์ชาวบ้านแก่ผู้เข้าร่วมโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรคในการนำแนวทางพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว มีดังต่อไปนี้คือ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ยังมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ทำให้ขาดการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง และเมื่อนำไปปฏิบัติด้วยตนเองอาจผิดขั้นตอน และไม่เกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการ และล้มเลิกความตั้งใจไปในที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การนำแนวทางในพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว พบว่า การนำแนวทางในพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ และแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยการศึกษาจากกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนกาสรกสิวิทย์ นั้นจะมีความหลากหลายมาก กว่าในที่อื่นๆ ที่เป็นแหล่งให้ความรู้ด้านการฝึกอบรมกระบือหรือด้านการเกษตร เนื่องจากในแหล่งให้ความรู้ด้านการดูแลกระบือที่อื่นๆ จะเน้นไปที่การสาธิต ไม่ใช่การฝึกและลงมือปฏิบัติจริงซึ่งจะทำให้ได้รับความรู้ที่ชัดเจนและเข้าใจมากกว่าการดูและการจดบันทึกเพียงอย่างเดียว โดยมีหลักสูตรการฝึกอบรมที่ชัดเจน เน้นในด้านการปฏิบัติจริง มีการประเมินผลจากปราชญ์ชาวบ้านหรือครูฝึกในทุกๆ ขั้นตอน ซึ่งสามารถมั่นใจได้ว่าได้รับความรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มทักษะ และสามารถสร้างอาชีพเสริมได้ ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริเป็นปรัชญาที่เกี่ยวข้องทั้งทางเศรษฐกิจ และจิตใจ ไม่ใช่ทางทฤษฎีทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว เรื่องของเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน และเงิน ซึ่งเป็นเรื่องของวัตถุไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของจิตใจ เศรษฐกิจแบบทุนนิยมของตะวันตก เชื่อว่าผู้ใดมีทุนมาก บุคคลนั้นหรือประเทศนั้นย่อมได้เปรียบจะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่าและเหนือกว่าบุคคลอื่น หรือประเทศที่มีทุนน้อย หรือประเทศที่ขาดแคลนทุน ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงต้องอาศัยการลงทุนของประเทศที่มีทุนมาก ซึ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว (สมพร เทพสิทธิธา, 2546:35-36)

เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ จึงมีความมุ่งหมายดังนี้

1. ให้สามารถพึ่งตนเองได้
2. ให้พ้นจากความยากจน